

<i>Код. Наименование на учебната дисциплина</i> Етнопсихология	
<i>Титуляри на курса:</i> Проф. д.пс.н. Людмил Георгиев	
<i>Вид на дисциплината</i> задължителна	<i>Образователно-квалификационна степен</i> бакалавър
<i>Година на обучение</i> Четвърта	<i>Семестър</i> Седми и осми
<i>Кредити</i> 3,5	<i>Хорариум</i> 60 ч. лекции
<i>Форма на обучение</i> Редовна	<i>Език на обучението</i> Български
<i>Форми на контрол</i> 20% контролна работа, 40% курсов проект, 40% писмен изпит. Предаването на курсов проект е условие за допускане до изпит	

Предварителни

на курса:

курс има за цел да даде ориентация в модерната: , свързана с реабилитацията на културата като обяснителен принцип в психологическото познание.

на дисциплината (анотация и теми)

са историко-методологическите основания на етнопсихологическото познание в творчеството на водещи изследователи в историята на психологията. : са и фундаменталните психологически категории в контекста на универсалния характер на човешките психични преживявания и техните културно-специфични измерения.

план

Тема 1. Исторически и научни предпоставки за възникване и обособяване на психологическото познание. Проблемът за културата в академичната

Тема 2. Народопсихологията на Вилхелм фон Хумболдт. Националният характер и езика като изследователски области.

Тема 3. "Другата" психология на Вилхелм Вундт. Езикът, митовете и обичаите като изследователски области на народопсихологията.

Тема 4. Теорията за колективните представи на Емил Дюркем. Религията като общностен психичен феномен.

Тема 5. Психоаналитичната метапсихология на Зигмунд Фройд. "Табу-то" като общностен регулатор на поведението.

Тема 6. Аналитичната психология на Карл Густав Юнг. Архетипите на колективното несъзнавано като общностни психични структури.

Тема 7. Историческите рефлексии на Серж Московичи. Социалните като общностни психични регулатори.

Тема 8. Бронислав Малиновски и британската културна антропология. Функционалната теория за културата.

Тема 9. Психологически школи и подходи в американската културна антропология. Статус и структура на психологическата антропология.

Тема 10. Теоретичните основания на крос-културната психология. Влиянието на крос-културната психология върху традиционната академична психология.

Тема 11. Етнопсихологията в системата на съвременното психологическо познание. Етносът и културата като психологически понятия и изследователски области на етнопсихологията.

Тема 12. Личността в културата и етническата общност. Социализация, инкултурация, културна трансмисия и детство.

Тема 13. Сравнително-културни изследвания на инкултурацията и социализацията. Преходът към света на възрастните.

Тема 14. Универсални или специфични черти на личността. Национален характер или манталитет.

Тема 15. Общуването и културния контекст. Експресивно поведение и култура.

Тема 16. Регулативни функции на културата. Индивидуализъм и колективизъм.

Тема 17. Вината и срамът като механизми на етническия контрол. Конформизъм и културни влияния.

Тема 18. Психологически детерминанти на между етническите отношения. Когнитивни и афективни компоненти на етническата идентичност.

Тема 19. Етапи в развитието на етническата идентичност. Влияние на социалния контекст при формирането на етническата идентичност.

Тема 20. Поддържане и промяна на етническата идентичност. Двуйзмерен модел на етническата идентичност.

Тема 21. Етноцентризмът като общностно психично явление. Основни свойства на етническите стереотипи.

Тема 22. Проблемът за истинността и механизмите на етническата стереотипизация. Културните различия в каузалната атрибуция.

Тема 23. Определение и класификации на етническите конфликти. Възникване на етническата конфликтност.

Тема 24. Протичане и изменение на етническата конфликтност. Регулация на етническите конфликти.

Тема 25. Акултурацията като етно-културен феномен. Психологически теории и подходи.

Тема 26. Сравнително-културният подход в съвременната етнопсихология. Универсална и културна социалност.

Тема 27. Относно теоретичните перспективи на етнопсихологията. Функционалните аспекти на етническата общност - етническа структура и етническа характеристика.

Тема 28. Регулативни функции на етно-културните представи. Етническа личност и политическа субектност.

Тема 29. Българските етно-културни представи. Възникване и историческо развитие.

Тема 30. Култура и политическо поведение. Регулативни функции на нашите етно-културни модели в прехода към демокрация и пазарна икономика.

Препоръчителна литература:

1. "А Б С на етнологията", сб. под съст. проф. И. Георгиева, ред. доц. Ц. Георгиева, УИ "Св.Климент Охридски", София, 1992;
2. Артемова, О. Личност и социално норми в раннепервобитно общине, Москва, 1987;
3. Бромлей, Ю. Очерки теории етноса, Москва, 1983;
4. Бенвенист, Е. Езикът и човекът, София, 1993;
5. Бенедикт, Р. Модели на културата /сб. "Социология на личността", София, 1990/;
6. Внготский, Л.С. Собр.соч., Москва, 1987;
7. Вундт, В. Проблеми психологии народов, Санкт-Петербург, 2001;
8. Вебер, М. Социология на господството. Социология на религията, София, 1982;
9. Гумбольдт, В. Язъпс и философия на културата, Москва, 1985;
10. Георгиев, Л. Проблемът за културата в социалната психология /Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", ФФ, книга "Психология", т.87, София, 1994/;
11. Георгиев, Л. Политическото и етническото между индивидуалното и социалното /Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", ФФ, книга "Психология", т. 89, София, 1996/;
12. Георгиев, Л. Критика на етнонационалния рационализъм, УИ "Св. Климент Охридски", София, 1999;
13. Георгиев, Л. Относно необходимата реабилитация на Емил Дюркем в социалната психология /Годишник на СУ"Св. Климент Охридски", ФФ, книга "Психология", т. 93, София 2000/;
14. Георгиев, Л. Критика на политическия рационализъм, УИ "Св. Климент Охридски", София, 2000;
15. Георгиев, Л. Балканите и новия световен ред, Изд. "Филвест", София, 2000;
16. Георгиев, Л. Ситуацията на преход в контекста на нашата патриархална култура /Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", ФФ, кн. "Психология", т. 95, София, 2002/;
17. Георгиев, Л. Етно-културни рефлексии в психологическото познание /Годишник на СУ "Св. Климент Охридски", ФФ, книга "Психология", т. 96, София, 2003/;
18. Доаз, У. Социалните представи - разкриване на една концепция /сб. "Групата и личността в социалната психология", София, 1980/;
19. Дюркем, Е. Дуализмът на човешката природа и неговите социални условия /сб. "Социология на личността", София, 1990/;
20. Дюркем, Е. Избрано, София, 1994;
21. Дюркем, Е. Елементарните форми на религиозния живот, София, 1998;
22. Ериксън, Е. Идентичност - младост и криза, София, 1996;
23. Кант, И. Антропология от прагматично гледище, София, 1992;
24. Кардинър, А. Концепцията за структурата на базовата личност като операционален инструмент в социалните науки /сб. "Социология на личността", София, 1990/;
25. Коул, М. Социокултурна психология, София, 2000;
26. Леви-Брюль, Л. Сверхъ-естественное в первобытном мышлении, Москва, 1994;
27. Леви-Строс, К. Структурална антропология П, София, 1995;
28. Мое, М. Личността в различните култури /сб. "Социология на личността", София, 1990/;
29. Московичи, С. Социално представяне: историческият възглед /сп. "Психологическият журнал", т. 16, № 1 и 2, Москва, 1995/;
30. Малиновски, Б. Човешката природа /сб. "Социология на личността", София, 1990/;
31. Михайловска, Е. Цивилизацията и цивилизациите, София, 1992;
32. Мацумото, Д. Психология и култура, Санкт-Петербург, 2002;

33. Пепитоун, А. Ролята на културата в теориите на социалната психология /сб. "Идеи в социалната психология", София, 1990/;
34. Поршнев, Б.Ф. За началото на човешката история, София, 1981;
35. Спиридонов, Т. Тракийският етнос и някои проблеми на общата теория на етноса /сп. "Социологически проблеми", кн. 6, София, 1990/;
36. Стефаненко, Т. Етнопсихология, Москва, 1999;
37. Стоянова-Бонева, Б. Американски теории за изучаване на етническата психика; Въведение в психологическата антропология, София, 1984;
38. Тойнби, А. Изследване на историята, т. 1, 2 и 3, София, 1995;
39. Ташфел, А. Социална идентичност и междугрупово поведение /сб. "Идеи в социалната психология", София, 1990/;
40. Търнър, Д. Социална идентификация и създаване на психологически групи /сб. "Групата и личността в социалната психология", София, 1990/;
41. Фар, Р. Многообразието на социалната психология: есе за връзките на социалната психология с другите науки /сб. "Идеи в социалната психология", София, 1990/;
42. Фройд, З. Избрани съчинения, т. 1 и 2, София, 1993;
43. Фром, Е. Бягство от свободата, София, 1992;
44. Хемпдън-Търнър, Ч., Тромпенаарс, А. Седемте култури на капитализма, Варна, 1995;
45. Юнг, К.Г. Собрание сочинения, Москва, 1992;